EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2018 04 18
COM(2018) 196 final

2018/0093 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimo sudarymo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Sparčiai augančiai Pietryčių Azijos šalių ekonomikai priklauso daugiau kaip 600 mln. vartotojų ir sparčiai didėjanti vidurinioji klasė. Tai pagrindinės Europos Sąjungos eksportuotojų ir investuotojų rinkos. Prekybos prekėmis vertė yra 208 mlrd. EUR, prekybos paslaugomis – 77 mlrd. EUR (2016 m.): Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN), kaip visuma, yra trečia pagal dydį ES prekybos partnerė už Europos ribų po JAV ir Kinijos. Be to, ES tiesioginių užsienio investicijų į ASEAN šalis vertė yra iš viso 263 mlrd. EUR (2016 m.), taigi ES yra pagrindinė tiesioginė užsienio investuotoja ASEAN regione, o visas ASEAN regionas yra antras pagal dydį Azijos tiesioginis užsienio investuotojas į ES – jo tiesioginės užsienio investicijos iš viso siekia 116 mlrd. EUR (2016 m.).

ASEAN regione Singapūras neabejotinai yra didžiausias ES partneris: jam tenka šiek tiek mažiau nei trečdalis ES ir ASEAN prekybos prekėmis ir paslaugomis ir beveik du trečdaliai investicijų tarp šių dviejų regionų. Singapūre įsisteigę daugiau kaip 10 000 ES bendrovių, tai jų centras vykdant veiklą su visomis Ramiojo vandenyno pakrančių šalimis.

2007 m. balandžio 23 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas dėl tarpregioninio laisvosios prekybos susitarimo (LPS) su ASEAN valstybėmis narėmis. Suprantama, buvo siekiama vesti derybas dėl tarpregioninio LPS, tačiau suteiktas įgaliojimas pradėti dvišales derybas, jei nebūtų įmanoma susitarti dėl bendrų derybų su ASEAN valstybių narių grupe. Atsižvelgdamos į sunkumus vedant tarpregionines derybas, abi Šalys pripažino, kad pasiekta aklavietė, ir sutiko jas sustabdyti.

2009 m. gruodžio 22 d. Taryba, remdamasi 2007 m. įgaliojimu ir derybiniais nurodymais, susitarė dėl principo pradėti dvišales derybas su atskiromis ASEAN valstybėmis narėmis drauge išsaugant strateginį tikslą siekti tarpregioninio susitarimo. Taryba taip pat įgaliojo Komisiją pradėti dvišales derybas dėl laisvosios prekybos susitarimo su Singapūru – tai pirmas žingsnis siekiant laiku pradėti tokias derybas su kitomis atitinkamomis ASEAN valstybėmis narėmis. Dvišalės derybos su Singapūru pradėtos 2010 m. kovo mėn., vėliau ES pradėjo dvišales derybas dėl LPS su kitomis ASEAN valstybėmis narėmis: su Malaizija (2010 m.), Vietnamu (2012 m), Tailandu (2013 m.), Filipinais (2015 m.) ir Indonezija (2016 m.).

Atsižvelgdama į naują ES kompetencijos sritį pagal Lisabonos sutartį 2011 m. rugsėjo 12 d. Taryba įgaliojo Komisiją praplėsti vykdomas derybas su Singapūru, kad jos apimtų ir investicijų apsaugą.

Remdamasi 2007 m. Tarybos priimtais derybiniais nurodymais, kurie 2011 m. papildyti, siekiant apimti investicijų apsaugą, Komisija vedė derybas su Singapūro Respublika dėl plataus užmojo ir išsamaus LPS bei Investicijų apsaugos susitarimo (IAS), kad būtų sukurta naujų galimybių ir būtų užtikrintas teisinis tikrumas, kad abi partnerės galėtų plėtoti prekybą ir investicijas. Teisininkų patikrinti susitarimų tekstai paskelbti viešai, su jais galima susipažinti internete:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/singapore/.

Komisija teikia šiuos Tarybos sprendimų pasiūlymus:

– Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu pasiūlymą;

– Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimo sudarymo pasiūlymą;

– Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu pasiūlymą;

– Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo sudarymo pasiūlymą.

Kartu su šiais pasiūlymais Komisija pateiks horizontaliojo apsaugos priemonių reglamento pasiūlymą, kuris, be kitų susitarimų, apims ES ir Singapūro LPS.

Europos Komisija įsitikins, kad, prieš įsigaliojant Susitarimui, laikantis 2013 m. sausio 21 d. Singapūro prekybos ir pramonės ministro rašte[1] nustatytų principų ir atsižvelgiant į 2012 m. Singapūro valdžios institucijų vykdytų neformalių viešų konsultacijų rezultatus, būtų užtikrinta tinkama ES geografinių nuorodų apsauga.

Pridedamas Tarybos sprendimo pasiūlymas yra Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimo sudarymo teisinė priemonė.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Be derybų dėl LPS ir IAS, Europos išorės veiksmų tarnyba vykdė derybas dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (PBS); jis parafuotas 2013 m. spalio mėn. Kai PBS įsigalios, juo bus sukurta teisinė sistema, padėsianti toliau plėtoti tvirtą ilgalaikę ES ir Singapūro partnerystę įvairiose srityse, įskaitant politinį dialogą, prekybą, energetiką, transportą, žmogaus teises, švietimą, mokslą ir technologijas, teisingumą, prieglobstį ir migraciją.

ES ir Singapūro ilgalaikiai prekybos ir ekonomikos santykiai iki šiol buvo plėtojami be konkrečios teisinės sistemos. LPS ir IAS, dėl kurių vestos derybos, bus konkretūs susitarimai, kuriais bus įgyvendinamos PBS nuostatos dėl prekybos ir investicijų ir kurie bus neatsiejama visų dvišalių ES ir Singapūro santykių dalis.

Nuo įsigaliojimo dienos ES ir Singapūro IAS bus pakeistos dvišalės Singapūro Respublikos ir ES valstybių narių investicijų sutartys, išvardytos IAS 5 priede (4 straipsnio 12 dalyje nurodyti susitarimai).

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

ES ir Singapūro LPS ir IAS visiškai suderinami su Sąjungos politikos sritimis; ES nė vienoje reglamentuojamoje srityje neturės iš dalies pakeisti savo taisyklių, reglamentavimo nuostatų ar standartų (pvz., techninių taisyklių ir produktų standartų, sanitarijos ar fitosanitarijos taisyklių, maisto ir saugos taisyklių, sveikatos ir saugos standartų, taisyklių dėl GMO, aplinkos apsaugos, vartotojų apsaugos ir t. t.).

Be to, kaip ir visų kitų prekybos ir investicijų susitarimų, dėl kurių Komisija derėjosi, atveju, ES ir Singapūro LPS ir IAS visiškai užtikrinama viešųjų paslaugų apsauga ir vyriausybių teisė imtis reguliavimo ginant viešąjį interesą; tai vienas pagrindinių šių susitarimų principų.

[1] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/september/tradoc_151779.pdf

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

2015 m. liepos mėn. Komisija kreipėsi į ES Teisingumo Teismą dėl nuomonės pagal SESV 218 straipsnio 11 dalį dėl to, ar Sąjunga turi reikiamą kompetenciją viena pasirašyti ir sudaryti susitarimą, dėl kurio buvo derėtasi su Singapūru, ar vis dėlto sprendžiant tam tikrus klausimus turėtų (ar bent galėtų) dalyvauti ES valstybės narės.

2017 m. gegužės 16 d. nuomonėje 2/15 Teismas patvirtino ES išimtinę kompetenciją visais į susitarimą, dėl kurio derėtasi su Singapūru, įtrauktais klausimais, išskyrus netiesioginių investicijų bei investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo, kai valstybės narės yra atsakovės, klausimus kurie, Teismo nuomone, priskirtini ES ir valstybių narių pasidalijamajai kompetencijai. IAS tekstas dėl investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo buvo pakeistas investicinių teismų sistema. Teismas išvadą dėl ES išimtinės kompetencijos darė remdamasis SESV 207 straipsnio 1 dalyje nustatyta bendrosios prekybos politikos aprėptimi ir SESV 3 straipsnio 2 dalimi (remiantis galiojančių bendrųjų taisyklių, nustatytų antrinės teisės aktuose, poveikiu).

Atsižvelgiant į Teismo nuomonę ir į vėlesnes plataus masto diskusijas dėl struktūros su Taryba ir Europos Parlamentu, iš pradžių suderėtas tekstas buvo patikslintas, siekiant sukurti du atskirus susitarimus: LPS ir IAS.

Remiantis Nuomone 2/15, visos ES ir Singapūro LPS sritys priklauso ES kompetencijai ir konkrečiai patenka į SESV 91, 100 straipsnio 2 dalies ir 207 straipsnio taikymo sritį. Visos IAS esminės nuostatos dėl investicijų apsaugos, jeigu jos taikomos tiesioginėms užsienio investicijoms, patenka į SESV 207 straipsnio taikymo sritį.

ES ir Singapūro LPS turi būti Sąjungos pasirašytas remiantis Tarybos sprendimu pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį ir Sąjungos sudarytas remiantis Tarybos sprendimu pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį, gavus Europos Parlamento sutikimą.

Be to, SESV 218 straipsnio 7 dalis buvo pridėta kaip teisinis pagrindas, nes Tarybai tikslinga įgalioti Komisiją patvirtinti Sąjungos poziciją dėl tam tikrų LPS pakeitimų, kadangi LPS nustatytos paspartintos ir (arba) supaprastintos tokių pakeitimų patvirtinimo procedūros. Todėl Komisija turėtų būti įgaliota patvirtinti Prekybos komiteto priimtinus pakeitimus ir pataisymus pagal LPS 9.18 straipsnį (Taikymo srities keitimas ir taisymas), kiek tai susiję su 9-A–9-I priedais, taip pat pagal 10.17 straipsnį (Geografinių nuorodų apsaugos sistema) ir 10.18 straipsnį (Geografinių nuorodų sąrašo pakeitimai), kiek tai susiję su 10-A ir 10-B priedais.

ES ir Singapūro IAS turi būti Sąjungos pasirašytas remiantis Tarybos sprendimu pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį ir Sąjungos sudarytas remiantis Tarybos sprendimu pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį, gavus Europos Parlamento sutikimą ir jį ratifikavus valstybėms narėms pagal savo atitinkamas vidaus procedūras.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Kaip patvirtinta Nuomonėje 2/15, Tarybai pateiktas ES ir Singapūro LPS neapima klausimų, nepriklausančių išimtinei ES kompetencijai.

Dėl IAS Teismas patvirtino, kad pagal SESV 207 straipsnį ES turi išimtinę kompetenciją visų esminių nuostatų dėl investicijų apsaugos atžvilgiu, jeigu jos taikomos tiesioginėms užsienio

investicijoms. Teismas taip pat patvirtino ES išimtinę kompetenciją dėl tarpvalstybinių ginčų sprendimo mechanizmo, kiek tai susiję su investicijų apsauga. Galiausiai Teismas nurodė, kad ES turi pasidalijamąją kompetenciją dėl netiesioginių investicijų ir investuotojų bei valstybės ginčų sprendimo (vėliau Investicijų apsaugos susitarime pakeista investicinių teismų sistema), kai valstybės narės yra atsakovės[2]. Šių elementų neįmanoma nuosekliai atskirti nuo esminių nuostatų ar tarpvalstybinių ginčų sprendimo, taigi jie turėtų būti įtraukti į ES lygmens susitarimus.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas dera su strategijoje „Europa 2020“ nustatyta vizija ir juo prisidedama prie ES prekybos ir vystymosi tikslų.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis pasiūlymas pagrįstas SESV 218 straipsniu, kuriame numatyta dėl tarptautinių susitarimų priimti Tarybos sprendimus. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šio pasiūlymo tikslą, nenumatyta.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Kai derybos su Singapūru buvo iš esmės užbaigtos, Prekybos generalinio direktorato vyriausiojo ekonomisto vadovaujama grupė išnagrinėjo, kokios ekonominės naudos galima tikėtis iš susitarimo. Analizė rodo, kad ES eksportas į Singapūrą per 10 metų galėtų padidėti maždaug 1,4 mlrd. EUR, o Singapūro eksportas į ES – 3,5 mlrd. EUR; į šį skaičių įtrauktas vežimas iš daugelio ES patronuojamųjų įmonių Singapūre atgal į ES.

Atsižvelgiant į labai skirtingą dviejų Šalių ekonomikos dydį ir į santykinį Singapūro ekonomikos atvirumą, susitarimo nauda partneriams neišvengiamai skiriasi. Analizė rodo, kad ES realusis BVP per 10 metų galėtų padidėti maždaug 550 mln. EUR, o Singapūro ekonomikos augimas per tą patį laikotarpį galėtų siekti 2,7 mlrd. EUR.

Manoma, kad šie galimo ekonominio poveikio įverčiai yra konservatyvūs, nes sunku tiksliai kiekybiškai įvertinti netarifinių kliūčių panaikinimo, kuris yra vienas esminių susitarimo elementų, poveikį.

Atsižvelgiant į tai, kad Singapūras yra prekybos prekėmis ir paslaugomis tarp Europos ir Pietryčių Azijos centras, taip pat tikėtina, kad susitarimo nauda dar padidės, jei ir kai ES sudarys susitarimus su kitomis ASEAN valstybėmis narėmis.

Be to, remiantis ekonominio modeliavimo duomenimis neįmanoma įvertinti ES ir Singapūro LPS ir IAS, kaip esminių platesnės ES darbotvarkės ASEAN regione ir visoje Azijoje susitarimų, strateginės vertės Europos Sąjungai. Po ES ir Korėjos LPS ES ir Singapūro LPS bus antrasis aukšto lygio ES prekybos susitarimas su svarbia partnere Azijoje, o ES ir Singapūro IAS bus pirmasis ES su partnere Azijoje sudarytas investicijų apsaugos susitarimas.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Prieš pradedant dvišales derybas su Singapūru, išorės rangovas atliko ES ir ASEAN LPS prekybos poveikio darniam vystymuisi vertinimą[3], siekdamas išnagrinėti glaudesnės

[2] Žr. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-600/14, Vokietija prieš Tarybą (2017 m. gruodžio 5 d. sprendimas), 69 punktą.

[3] http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/145989.htm

ekonominės partnerystės tarp abiejų regionų potencialų ekonominį bei socialinį poveikį ir poveikį aplinkai.

Rengdamas prekybos poveikio darniam vystymuisi vertinimą rangovas konsultavosi su vidaus ir išorės ekspertais, surengė viešas konsultacijas Briuselyje ir Bankoke, taip pat dvišalius susitikimus ir pokalbius su ES ir ASEAN pilietine visuomene. Rengiant prekybos poveikio darniam vystymuisi vertinimą vykdytos konsultacijos suteikė galimybę į dialogą prekybos politikos Pietryčių Azijoje klausimais įtraukti pagrindines suinteresuotąsias šalis ir pilietinę visuomenę.

Tiek prekybos poveikio darniam vystymuisi vertinimo ataskaita, tiek ją rengiant vykdytos konsultacijos suteikė Komisijai informacijos, vėliau labai pravertusios visose su atskiromis ASEAN valstybėmis narėmis pradėtose dvišalėse prekybos ir investicijų derybose.

Be to, prieš pradėdama dvišales derybas su Singapūru, Komisija surengė viešas konsultacijas dėl būsimo susitarimo. Be kita ko, ji pateikė klausimyną, kad iš suinteresuotųjų šalių gautų informacijos, kuri vėliau padėjo Komisijai nustatyti prioritetus ir priimti sprendimus dalyvaujant derybose. Konsultacijų rezultatų santrauka paskelbta internete[4].

Be to, prieš vykstant deryboms ir jų metu Tarybos prekybos politikos komitetas reguliariai informavo ES valstybes nares ir su jomis nuolat žodžiu ir raštu konsultavosi dėl įvairių derybų aspektų. Europos Parlamentas taip pat buvo reguliariai informuojamas ir su juo konsultuotasi Tarptautinės prekybos komitete (INTA), visų pirma jo ES ir Singapūro LPS stebėsenos grupėje. Per derybas rengiami tekstai buvo siunčiami abiem institucijoms.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Išorės rangovas „Ecorys“ atliko ES ir ASEAN LPS prekybos poveikio darniam vystymuisi vertinimą.

- **Poveikio vertinimas**

Išorės rangovo vykdytame ir 2009 m. užbaigtame prekybos poveikio darniam vystymuisi vertinime padaryta išvada, kad ES ir ASEAN plataus užmojo LPS darytų didelį teigiamą poveikį tiek ES, tiek Singapūrui (BVP, pajamoms, prekybai ir užimtumui). Apskaičiuota, kad poveikis ES nacionalinėms pajamoms būtų 13 mlrd. EUR, o Singapūro – 7,5 mlrd. EUR. Gali būti, kad taip poveikis nepakankamai įvertinamas, nes šie skaičiai grindžiami 2007 m. prekybos tendencijomis, o nuo to laiko prekyba gerokai išaugo (+32 proc.).

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

ES ir Singapūro LPS ir IAS programa REFIT netaikoma. Vis dėlto į juos įtraukta nuostatų, kuriomis bus supaprastintos prekybos ir investavimo procedūros ir sumažintos su eksportu ir investicijomis susijusios sąnaudos, todėl daugiau mažų įmonių galės vykdyti veiklą abiejose rinkose. Tikėtina nauda, be kita ko, – mažesnė dėl techninių taisyklių, atitikties reikalavimų, muitinės procedūrų ir kilmės taisyklių atsirandanti našta, intelektinės nuosavybės teisių apsauga arba bylinėjimosi išlaidų sumažinimas pagal Investicinių teismų sistemą ieškovėms MVĮ.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas neturi poveikio pagrindinių teisių apsaugai Sąjungoje.

[4] http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/153666.htm

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

ES ir Singapūro LPS turės finansinio poveikio ES biudžeto **įplaukoms**. Apskaičiuota, kad visapusiškai įgyvendinant susitarimą galėtų būti prarasta 248,8 mln. EUR muitų pajamų. Ši suma apskaičiuota remiantis 2025 m. numatomu vidutiniu importu, jeigu susitarimo nebūtų; tai yra dėl ES taikomų muitų tarifų importui iš Singapūro panaikinimo kasmet prarandama suma.

ES ir Singapūro IAS turėtų turėti finansinio poveikio ES biudžeto **išlaidoms**. Tai bus antrasis susitarimas (po ES ir Kanados išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo), į kurį bus įtraukta investicinių teismų sistema (ITS) investuotojų ir valstybių ginčams spręsti. Nuo 2018 m. (jeigu susitarimas įsigalios) kasmet numatoma dar 200 000 EUR papildomų išlaidų nuolatinei struktūrai, sudarytai iš pirmosios instancijos ir apeliacinės ginčų sprendimo kolegijų, finansuoti. Be to, susitarime numatyta naudoti administracinius išteklius pagal biudžeto eilutę XX 01 01 01 (Išlaidos institucijoje dirbantiems pareigūnams ir laikiniesiems tarnautojams), nes su susitarimu susijusioms užduotims numatoma skirti vieną administratoriaus etato ekvivalentą. Tai nurodyta teisės akto finansinėje pažymoje, laikantis joje pateiktų sąlygų.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Į ES ir Singapūro LPS ir IAS įtraukta institucinių nuostatų, kuriomis išdėstyta įgyvendinimo įstaigų struktūra, kad būtų galima nuolat stebėti susitarimų įgyvendinimą, veikimą ir poveikį. Šie susitarimai yra neatsiejama visų ES ir Singapūro dvišalių santykių, kuriuos reglamentuoja PBS, dalis, todėl minėtos struktūros bus bendros PBS institucinės sistemos dalis.

LPS skyriuje dėl institucinių nuostatų įsteigiamas Prekybos komitetas, kurio pagrindinė užduotis – prižiūrėti ir palengvinti susitarimo įgyvendinimą ir taikymą. Prekybos komitetą sudaro ES ir Singapūro atstovai, posėdžiausiantys kas dvejus metus arba bet kurios Šalies prašymu. Prekybos komitetas bus atsakingas už visų pagal susitarimą įsteigtų specialiųjų komitetų (Prekybos prekėmis komiteto; Sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių komiteto; Muitinių komiteto ir Prekybos paslaugomis, investicijų ir viešųjų pirkimų komiteto) darbo priežiūrą.

Prekybos komitetas taip pat turi bendrauti su visomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant privatųjį sektorių ir pilietinę visuomenę, susitarimo veikimo ir įgyvendinimo klausimais. Susitarime abi Šalys pripažįsta skaidrumo ir atvirumo svarbą ir įsipareigoja atsižvelgti į visuomenės narių nuomonę, kad susitarimas būtų įgyvendinamas remiantis įvairiais požiūriais.

IAS skyriuje dėl institucinių nuostatų įsteigiamas komitetas, kurio pagrindinė užduotis – prižiūrėti ir palengvinti susitarimo įgyvendinimą ir taikymą. Be kitų užduočių, komitetas, abiem Šalims įgyvendinus atitinkamus teisinius reikalavimus ir procedūras, gali nuspręsti paskirti ITS kolegijų narius, nustatyti jų mėnesinį užmokestį ir honorarus, taip pat priimti privalomus susitarimo išaiškinimus.

Kaip pabrėžta komunikate „Prekyba visiems“, Komisija skiria vis daugiau išteklių veiksmingam prekybos ir investicijų susitarimų įgyvendinimui ir vykdymui. 2017 m. Komisija paskelbė pirmąją metinę laisvosios prekybos susitarimų įgyvendinimo ataskaitą. Pagrindinis ataskaitos tikslas – objektyvi ES LPS įgyvendinimo apžvalga, akcentuojant padarytą pažangą ir šalintinus trūkumus. Ataskaita turėtų padėti paskatinti atviras diskusijas apie LPS veikimą ir įgyvendinimą ir į jas įtraukti valstybes nares, Europos Parlamentą ir apskirtai pilietinę visuomenę. Kasmet skelbiama ataskaita padės reguliariai stebėti LPS raidą

ir joje bus nurodoma, kaip išspręsti nustatyti prioritetiniai klausimai. ES ir Singapūro LPS į ataskaitą bus įtrauktas nuo jo įsigaliojimo dienos.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

ES ir Singapūro LPS nustatomos sąlygos, kuriomis ES ekonominės veiklos vykdytojai galės visapusiškai naudotis Singapūro – verslo ir transporto centro Pietryčių Azijoje – teikiamomis galimybėmis.

Derėdamasi dėl šio susitarimo Komisija siekė dviejų pagrindinių tikslų: pirma, suteikti kuo geresnes sąlygas ES veiklos vykdytojams patekti į Singapūro rinką ir, antra, sukurti svarbų atskaitos tašką kitoms ES deryboms regione.

Abu šie tikslai visapusiškai įgyvendinti: susitarimu viršijami galiojantys PPO įsipareigojimai daugelyje sričių, pavyzdžiui, paslaugų, viešųjų pirkimų, netarifinių kliūčių ir intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant geografines nuorodas (GN), apsaugos srityse. Visose šiose srityse Singapūras taip pat sutiko prisiimti naujų įsipareigojimų, kurie pastebimai didesni už įsipareigojimus, kuriuos Singapūras buvo iki šiol pasirengęs prisiimti, be kita ko, savo LPS su Jungtinėmis Valstijomis.

Susitarimas atitinka GATT XXIV straipsnio kriterijus (panaikinti muitus ir kitas prekybos ribojimo nuostatas praktiškai visai šalių tarpusavio prekybai), taip pat panašias GATS V straipsnio nuostatas, susijusias su paslaugomis.

Atsižvelgdama į derybiniuose nurodymuose nustatytus tikslus, Komisija užtikrino:

1) visapusišką paslaugų ir investicijų rinkų liberalizavimą, įskaitant kompleksines licencijavimo ir diplomų abipusio pripažinimo taisykles, taip pat konkretiems sektoriams skirtas taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti vienodas sąlygas ES įmonėms;

2) naujų galimybių teikti pasiūlymus viešųjų konkursų dalyviams iš ES, ypač komunalinių paslaugų rinkoje, kurioje yra daug pirmaujančių ES tiekėjų;

3) pašalinimą techninių ir reguliavimo kliūčių prekybai prekėmis, pvz., besidubliuojančių bandymų, visų pirma skatinant naudoti ES taikomus techninius ir reguliavimo standartus tokiuose sektoriuose kaip motorinės transporto priemonės, elektronikos gaminiai, vaistai, medicinos priemonės ir žaliosios technologijos;

4) atsižvelgiant į tarptautinius standartus, labiau prekybą skatinančią Europos mėsos eksporto į Singapūrą tvirtinimo tvarką;

5) Singapūro įsipareigojimą nedidinti importo iš ES tarifų (kurie šiuo metu iš esmės netaikomi savanorišku pagrindu), taip pat galimybę Europos įmonėms ir vartotojams pigiau įsigyti Singapūre gaminamų produktų;

6) aukšto lygio intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, įskaitant šių teisių vykdymo užtikrinimą (taip pat pasienyje);

7) „TRIPS plius“ lygio ES geografinių nuorodų apsaugą jas užregistravus Singapūre, kai Singapūras sukurs šių nuorodų registrą (jis įsipareigojo tai padaryti Europos Parlamentui pritarus LPS);

8) išsamų prekybai ir darniam vystymuisi skirtą skyrių, kuriuo siekiama užtikrinti, kad prekyba padėtų remti aplinkos apsaugą ir socialinį vystymąsi ir skatintų tvarų miškų

ir žuvininkystės valdymą. Šiame skyriuje taip pat nurodyta, kaip socialiniai partneriai ir pilietinė visuomenė dalyvaus jį įgyvendinant ir stebint;

9) spartaus ginčų sprendimo mechanizmus dalyvaujant arbitražo kolegijai arba padedant tarpininkui ir

10) išsamų naujovišką skyrių, kuriame raginama naudotis aplinkos atžvilgiu tvaraus augimo galimybėmis pagal strategiją „Europa 2020“.

ES ir Singapūro IAS užtikrins aukštą investicijų apsaugos lygį, kartu bus išsaugotos ES ir Singapūro teisės reglamentuoti ir siekti teisėtų viešosios politikos tikslų, kaip antai visuomenės sveikatos apsaugos, saugos ir aplinkos apsaugos.

Susitarime pateikiamos visos ES naujo požiūrio į investicijų apsaugą ir jos vykdymo užtikrinimo mechanizmus naujovės, neįtrauktos į 12 galiojančių dvišalių Singapūro ir ES valstybių narių investicijų sutarčių. Labai svarbu, kad IAS pakeičiama 12 galiojančių dvišalių investicijų sutarčių, taigi padėtis pagerinama.

Atsižvelgdama į derybiniuose nurodymuose nustatytus tikslus, Komisija užtikrino, kad su ES investuotojais ir jų investicijomis Singapūre būtų elgiamasi sąžiningai ir teisingai ir kad jie nebūtų diskriminuojami, palyginti su panašiomis Singapūro kilmės investicijomis. Be to, pagal IAS ES investuotojai ir jų investicijos Singapūre apsaugomi nuo ekspropriacijos, išskyrus atvejus, kai tai daroma viešaisiais tikslais pagal tinkamą procesą, laikantis nediskriminavimo principo ir išmokant greitą, pakankamą ir veiksmingą kompensaciją, atsižvelgiant į eksproprijuotų investicijų tikrąją rinkos vertę.

Be to, atsižvelgiant į derybinius nurodymus, Komisijos suderėtu IAS investuotojams bus suteikta galimybė naudotis naujovišku reformuotu investicinių ginčų sprendimo mechanizmu. Šia sistema užtikrinama, kad būtų laikomasi investicijų apsaugos taisyklių, ir ja siekiama užtikrinti skaidrios investuotojų apsaugos ir valstybės teisės reglamentuoti siekiant viešosios politikos tikslų pusiausvyrą. Susitarimu nustatoma nuolatinė tarptautinė ir visiškai nepriklausoma ginčų sprendimo sistema, kurią sudarys nuolatinės pirmosios instancijos ir apeliacinės ginčų sprendimo kolegijos, skaidriai ir nešališkai vykdysiančios ginčų sprendimo procedūras.

Reformuodama ES investicijų politiką Komisija drauge siekia atsižvelgti į valstybėms narėms opius klausimus, susijusius su galimybe pasinaudoti pasidalijamąja kompetencija šiose srityse. Todėl Komisija nepateikė pasiūlymo investicijų apsaugos susitarimą taikyti laikinai. Vis dėlto, jei valstybės narės pageidautų, kad pasiūlymas dėl investicijų apsaugos susitarimo laikino taikymo būtų pateiktas, Komisija yra pasirengusi tai padaryti.

2018/0093 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimo sudarymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnį, 100 straipsnio 2 dalį ir 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies a ir v punktais bei 218 straipsnio 7 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

(1) [2018 XXX XX] pagal Tarybos sprendimą Nr. [XX] pasirašytas Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimas (toliau – Susitarimas);

(2) pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį Tarybai tikslinga įgalioti Komisiją Sąjungos vardu patvirtinti poziciją, kurios turi būti laikomasi Prekybos komitete dėl tam tikrų Susitarimo pakeitimų, priimtinų taikant supaprastintą procedūrą. Komisija turėtų būti įgaliota patvirtinti Prekybos komiteto priimtinus pakeitimus pagal Susitarimo 9.18 straipsnį (Taikymo srities keitimas ir taisymas), kiek tai susiję su 9-A–9-I priedais, taip pat pagal 10.17 straipsnį (Geografinių nuorodų apsaugos sistema) ir 10.18 straipsnį (Geografinių nuorodų sąrašo pakeitimai), kiek tai susiję su Susitarimo 10-A ir 10-B priedais;

(3) Susitarimas turėtų būti patvirtintas Europos Sąjungos vardu;

(4) pagal Susitarimo 16.16 straipsnį (Nuostata dėl tiesioginio poveikio) Susitarimu asmenims neturėtų būti suteikiama teisių ar nustatoma prievolių, išskyrus tas, kurios Šalių atžvilgiu nustatomos pagal viešąją tarptautinę teisę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimas yra sudaromas.

2 straipsnis

Taikydama 9.18 straipsnį (Taikymo srities keitimas ir taisymas) Komisija tvirtina Sąjungos poziciją dėl Susitarimo 9-A–9-I priedų pakeitimų ar pataisymų.

3 straipsnis

Taikydama Susitarimo 10.17 straipsnį (Geografinių nuorodų apsaugos sistema) ir 10.18 straipsnį (Geografinių nuorodų sąrašo pakeitimai) Komisija tvirtina Sąjungos poziciją dėl Susitarimo 10-A ir 10-B priedų pakeitimų.

4 straipsnis

Tarybos pirmininkas paskiria asmenį, kuris įgaliojamas Europos Sąjungos vardu pateikti Susitarimo 16.13 straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą ir taip išreikšti Europos Sąjungos sutikimą laikytis Susitarimo[5].

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[5] Susitarimo įsigaliojimo datą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbs Tarybos generalinis sekretoriatas.